

Brüssel, 5. jaanuar 2026

CM 5563/1/25
REV 1

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0357(NLE)

ASILE
JAI
MIGR
FRONT
RELEX
PROCED

TEATIS

KIRJALIK MENETLUS

Kontaktandmed: jai.migration@consilium.europa.eu

Tel/faks: +32 2 281 6418

Teema: Nõukogu rakendusotsus, millega luuakse 2026. aasta solidaarsusreserv – kirjaliku menetluse lõpp

Delegatsioonidele antakse teada, et 19. detsembril 2025 dokumendiga CM 5555/25 algatatud kirjalik menetlus lõppes 22. detsembril 2025 kell 12.00 (Brüsseli aja järgi) ning et kõik delegatsioonid, välja arvatud Slovakkia ja Ungari delegatsioon, kes hääletasid vastu, ning Hispaania, Küprose, Läti ja Portugali delegatsioon, kes hoidusid hääletamisest, hääletasid selle poolt, et võtta vastu nõukogu rakendusotsus, millega luuakse 2026. aasta solidaarsusreserv, nagu see on esitatud dokumendis 16574/1/25 REV 1.

Saavutati nõutav kvalifitseeritud häälteenus. Seega on eespool nimetatud nõukogu rakendusotsus vastu võetud.

Hispaania, Läti ja Slovakkia avaldused esitatakse uuesti asjaomase CM-dokumendi lisas ning kantakse vastavalt nõukogu kodukorra artikli 12 lõike 1 kolmandale lõigule kui nõukogu protokollide kandmiseks mõeldud avaldused kirjaliku menetluse teel vastu võetud õigusaktide nimekirja.

LÄTI AVALDUS

seoses

nõukogu rakendusotsusega, millega luuakse 2026. aasta solidaarsusreserv

Läti kinnitab täiel määral, et solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtted on kestliku ühise rändepoliitika põhielemendid. Seda silmas pidades oleme pühendunud uue rände- ja varjupaigaleppe rakendamisele.

Samal ajal peame kahetsusväärseks, et komisjoni hindamismetoodika ja sellest tulenevalt nõukogu rakendusotsus, millega luuakse 2026. aasta solidaarsusreserv, tuginesid suurel määral kvantitatiivsetele näitajatele, mis ei kajastanud täielikult tegelikku kohapealset olukorda ega andnud selget ja terviklikku ülevaadet kõigi liikmesriikide kohta. Näiteks ei võetud piisavalt arvesse geograafilist asukohta, kogetud julgeolekuriske ega jõupingutusi meie välispiiride tugevdamiseks vaenulike naaberriikide tõttu.

Usume, et tulevastes hindamistes tuleb paremini arvesse võtta kvalitatiivseid tegureid, st piirkondlikku eripära ja muutuvat julgeolekuolukorda, tagades, et solidaarsusmeetmed on nii õiglased kui ka toimivad.

Läti on kindlalt seisukohal, et ta seisab silmitsi märkimisväärse rändeolukorraga vastavalt määruse (EL) 2024/1351 artiklile 62, ning on seega taotlenud täielikku vabastust oma 2026. aastaks solidaarsusreservi lubatud panustamise elluviimisest.

Jätkame konstruktiivset dialoogi Euroopa Komisjoniga, et tagada ELi välispiiride kaitsmisega seotud probleemide täielik ja täpne kajastamine tulevastes hinnangutes.

Neid asjaolusid arvesse võttes hoidub Läti nõukogu rakendusotsuse üle hääletamisest.

SLOVAKI VABARIIGI AVALDUS

seoses

nõukogu rakendusotsusega, millega luuakse 2026. aasta solidaarsusreserv

Slovaki Vabariik väljendab austust eesistujariik Taanile ja Euroopa Komisjonile nende pühendumuse ja jõupingutuste eest esimese iga-aastase rändehalduse tsükli käivitamisel. Oleme endiselt pühendunud selliste algatuste toetamisele, millega edendatakse juhitavat, õiglast ja kestlikku ELi rändepoliitikat.

Alates 2022. aasta märtsist on Slovakkias ajutine kaitse antud rohkem kui 175 000 ukrainlasele. See on pannud märkimisväärse surve alla Slovaki Vabariigi suutlikkuse, sealhulgas sotsiaal-, tervise- ja haridussüsteemid, ning võime pakkuda sobivat majutust. Lisaks seisib Slovaki Vabariik aastatel 2022–2023 silmitsi märkimisväärse probleemiga, mis tulenes teisest rändest Lääne-Balkani rändeteel. Selle aja jooksul toimus rohkem kui 59 000 kolmandate riikide kodanike ebaseaduslikku riiki sisenemist. Asjaolu, et Slovaki Vabariiki ei kantud märkimisväärse rändeolukorraga riikide loetellu, vaatamata riigi rahvaarvule ja SKP-le, on muret tekitav. Sellest tulenevalt ning kooskõlas varjupaiga- ja rändehaldust käsitleva määruse (EL) 2024/1351 artikli 62 lõikega 3 taotles Slovaki Vabariik 2025. aasta novembri lõpus ministri kirjaga ametlikult täielikku vabastust 2026. aasta solidaarsuspanusest.

Justiits- ja siseküsimuste nõukogu 8. detsembri 2025. aasta istungil esitas Slovaki Vabariik iga-aastase solidaarsusreservi loomist käsitleva nõukogu otsuse suhtes mitu vastuväidet. Nende mureküsimuste hulka kuuluvad mittenõustumine võrdlusarvuga ja väitega, et rändevood suurenevad enam aasta teisel poolel, vastuolu varjupaiga- ja rändehalduse määruse nõude ja asjaolu vahel, et nõukogu peab tegema vabastuste kohta otsuse, mis võib toimuda alles pärast solidaarsusreservi käsitleva otsuse vastuvõtmist, ning „varasema solidaarsuse“ või ümbernimetatult „solidaarsustoetuse muude vormide“ mõiste, millel puudub varjupaiga- ja rändehalduse määruses alus.

Eespool nimetatud põhjustel ei saa Slovaki Vabariik nõukogu otsust toetada ja hääletab selle vastu.

Nõukogu istungi protokolliga kantav Hispaania Kuningriigi avaldus

Nõukogu rakendusotsus, millega luuakse 2026. aasta solidaarsusreserv (16575/1/25 REV 1)

1. Hispaania on võtnud kohustuse rakendada Euroopa rände- ja varjupaigalepet, milles lepiti kokku, kui Hispaania oli 2023. aastal nõukogu eesistujariik. See lepe on ajalooline verstapost ELi tervikliku varjupaiga- ja rändehalduse poliitika- ja õigusraamistiku väljatöötamisel. Lepe põhineb tasakaalul, mis on ette nähtud solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõttega.
2. Kohustusliku solidaarsusmehhanismi eesmärk on tegeleda nende riikide vajadustega, kes on kandnud rändeküsimustes suuremat vastutust liidu kui terviku hüvanguks. Euroopa Komisjon on 2024. aasta juulist 2025. aasta juunini kogutud andmete põhjal kindlaks teinud, et Hispaania on kõnealuses rändesurve olukorras. Hispaania tunnustab eri liikmesriikide rändeolukorra eripära ja vajadust tagada, et kohustuslik solidaarsusmehhanism toimiks kokkulepitud õigusraamistikus kõikide riikide jaoks.
3. Selle vastutuse õiglase jagamise tagamiseks on komisjon kindlaks teinud, et liidu solidaarsusvajadus on 2026. aastal 30 000 ümberpaigutamist või 600 miljonit eurot rahalist toetust. Need määrad kujutavad endast 14. mai 2024. aasta määruse (EL) 2024/1351 (mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust) artiklis 12 sätestatud miinimumkünnist.
4. Kõnealuses nõukogu otsuses sisalduv iga-aastane solidaarsusreserv kaldub aga varjupaiga- ja rändehalduse määruse sätetest kõrvale. Esiteks on võrdlusarv sellest miinimumkünnisest madalam. Lisaks on otsuses märgitud, et mitu liikmesriiki ei ole täitnud oma kohustust anda solidaarsuspanuse lubadus. Peale selle on mitme riigi panus automaatselt täielikult või osaliselt vähenenud, ilma et nõukogu oleks nende vabastuste kohta otsuse teinud. Ühtlasi nähakse nõukogu otsusega liikmesriikidele ette võimalus panustada otse muude solidaarsusmeetmete kaudu, mida tuleks kasutada üksnes solidaarsusmehhanismi teises etapis. Selle tulemusena on tegelik solidaarsus 962 ümberpaigutamist ja 74,66 miljonit eurot, mitte 30 000 ümberpaigutamist või 600 miljonit eurot, mille komisjon algselt kindlaks määras.

Tähelepanuväärne lahknevus ühelt poolt kindlakstehtud vajaduste ja õiguslike kohustuste ning teiselt poolt otsuse lõpliku sisu vahel ei taga tegelikku solidaarsust, mis vastaks rändesurve all olevate liikmesriikide vajadustele, ega kõigi riikide panustamise kohustuste täitmist.

5. Tuleb rõhutada, et otsuse artikli 1 lõikes 6 sisalduvat viidet orienteerivalt 42%-le tuleb käsitada minimaalse osana. Arvestusperioodi andmete ja kindlakstehtud vajaduste põhjal leiab Hispaania, et otsingu- ja päästeoperatsioonide järgsete maabumiste suure arvu tõttu rändesurve all olevatele riikidele eraldatava reservi osakaalu tuleks märkimisväärselt suurendada.

6. Hispaania on mures, et kõnealune otsus loob negatiivse pretsedendi mitte ainult solidaarsussamba, vaid ka rände- ja varjupaigaleppe kui terviku ning vastutuse ja solidaarsuse vahelise tasakaalu seisukohast, kusjuures kõigi selle sätete täieliku jõustumiseni on jäänud vaid kuus kuud.

Seetõttu rõhutab Hispaania, et kõnealuse otsuse erandlikkust esimese solidaarsustsükli puhul tuleks iga hinna eest vältida solidaarsusreservide loomisel tulevastes tsüklites.

7. Eespool toodut arvesse võttes ei saa Hispaania kõnealust otsust toetada. Võttes aga arvesse oma pühendumust Euroopa rände- ja varjupaigaleppele, märgib Hispaania delegatsioon, et ta HOIDUB otsuse vastuvõtmise üle HÄÄLETAMISEST.
